د لوړو زده کړو وزارت

بُست پوهنتون

د ښوونې او روزنې پوهنځی

پښتو څانګه

د پښتو ادبیاتو څانګې پنځه کلن ستراتیژیک پلان

۱۴۰۲ــــــــ۱۴۰۶ ل ل

2027____2023 ز

تحصیلي کال: ۱۴۰۲ل ل

Contents

د پښتو څانګي د آمر پيغام ... 3
د ښووني او روزني پوهنځی پښتو څانګي د ستراتيژيکي برنامي چوکاټ ... 4
مقدمه: ... 5
د پښتو څانګي ليرليد (Vision): ... 5
د پښتو څانګي ماموريت(Mission): ... 5
بنستيز ارزښتونه(Core Values) ... 5
ستراتيژيکي موخي(Strategic Goals) ... 6
د پښتو څانګي د (SWOT) تحليل: ... 6
د ښووني او روزني پوهنځی قوي اوکمزوري ټکي، فرصتونه او تهديدونه: ... 7
د لوړو زده کړو وزارت د ملي ستراتيژيک پلان لومړيتوبونه: ... 7
حکومتداري: ... 7
اکاډميک پروګرامونه: ... 7
لوړو زده کړو ته لاس رسی: ... 7
ودانيز کارونه: ... 7
(IFEM) Internal Factor Evaluation Matrixد داخلي عواملو د تحليل ماتريکس: ... 7
(EFEM) External Factor Evaluation Matrixدخارجي عواملو د تحليل ماتريکس: ... 8
د داخلي عواملو د لومړيتوبونو ماتريکس ... 9
د خارجي عواملو د لومړيتوبونو ماتريکس ... 9
د داخلي او خارجي عواملو مقايسه ... 10
د ستراتيژيک حالت ټاکنه ... 11
د ستراتيژيو د لومړيتوب ټاکنه ... 11
د ښووني او روزني پوهنځی پښتو څانګي پنځه کلني ستراتيژياني: ... 12
زيربنايي پراختيا: ... 12
د اداري شعباتو پراختيا ... 12
د تدريسي تولګيو پراختيا ... 12
حکومتولي: ... 13
د رهبری پروګرامونه: ... 13
د فساد پر ضد مبارزه: ... 13
د عملياتي پلان تائيدول: ... 13
د څارني او ارزوني پياوړي کول: ... 14
د جندر مسايل: ... 14
د عمده ستراتيژيکو موخو د لاسته راوړلو لپاره اټکل سوی پلان: ... 15
علمي او اکاډميک پروګرامونه: ... 15
په علمي کادر کي د ور او مسلکي استادانو د ونډي پراخوالی: ... 15

د علمي کادري غړو ظرفیت لوړول: 15
علمي څیرني، تآلیفات او ژباړي: 16
د نصاب پراختیا: 16
د کیفیت تضمین او اعتبار ورکول: 17
د کتابتون معیاري کول: 18
د اداري تشکیلاتو بشپړول: 19
د هیواد په کچه د بیلابیلو ادارو سره د تفاهم لیکونو لاسلیکول: 19
د ولایت په کچه د پوهني له نظام سره همکاري: 19
د بریښنایي زده کړو پروګرامونه: 20
له تکنالوژۍ څخه استفاده: 20
د عوایدو راټولول: 21
نړیوال فعالیتونه: 21
لوړو زده کړو ته لاس رسی: 21
په اسلامي چوکاټ کي و لوړو زده کړو ته د ښځینه محصلینولاس رسی: 22
د کریډیټ سیستم پیاوړتیا او پلي کول: 22
د زده کړیالانو د مهارتونو د ودي پروګرامونه: 23
خطرات: 24
په افغاني ټولنه کي د پښتو څانګي رول: 24
اکشن پلان 23
د ښووني او روزني پوهنځي د پښتو ادبیاتو څانګي د ستراتیژیک پلان د بودیجی تدوین: 25
څارنه او ارزیابي: 25
پایله: 26
تصویب او تائید: 26

د پښتو څانګي د آمر پيغام

بې تفاوتي او منفي پالنه هغه ځنځير دی چي زموږ ټولنه ور سره لاس او ګريوان ده،ځکه ټولنه هغه وخت پرمختګ کولای سي چي په خلکو کي عدم بې تفاوتي منځته راشي، زموږ په هيواد کي د ژوند د تجديد لپاره تر ټولو اغېزمنه وسيله هر څه ته پوره پاملرنه ده، مطالعو ښودلې ده چي د يو ملت ژوندي کيدل هغه مهال پيښيږي، چي د ټولني وګړي يې اغيزمن،لوړهمته او مبتکر وي موږ بايد زده کړيالان او زده کوونکي په دې حقيقت پوه کړو چي:

اداره

مطالعه

تفکر

ابتکار

کار او زيار، زموږ د دين امرونه دي.

نو په هره ټولنه کي ځوانان د پورتنيو چارو په سرته رسولو مکلف ګرځول سوي دي،ځکه هغه څه چي ټولنه د تغير او بدلون لوري ته بيولی سي! ولسونه او ملتونه هغه وخت بري ته رسيدلی سي چي اتباع يې اګاه او له بشپړ پوهاوي برخمن وي. د يو ملت د پوهاوي اصلي وسيله ادبيات دي،چي ولسونه د غفلت له درانده خوبه راويښوي او خپلو مسؤليتونو ته يې متوجه کوي.د بُست پوهنتون د ښووني او روزني پوهنځۍ دا خپله دنده بولي چي ګرانو محصلينو د علمي سطحي د لوړولو لپاره پېژندل سوي معيارونه د وخت غوښتني او د محصلينو د اړتيا په نظر کي نيولو سره برابر کړي.

وختونو او مطالعو ښودلې چي د ملتونو پرمختګ د ادبياتو په پرمختګ پوري تړلی دی. نو موږ هم د دې تشي د ډکولو لپاره د ښووني او روزني په پوهنځۍ کي پښتو ادبياتو څانګي ته ځکه لومړي توب ورکړ ترڅو زموږ ټولنه هم د نورو ټولنو په څېر په هر اړخيز ډول د خپلي ژبي او ادبياتو د پر مختګ لپاره هر اړخيزي او نه ستړی کيدونکي هڅي وکړي او خپله ټولنه په علمي، سياسي، فلسفي او شعوري لحاظ له نورو سره سياله او لوړه کړي.

نن ورځ ملي دولتونه د خپلو اتباعو د غوښتنو او د هغوی د رضايت د حاصلولو مسؤليت په غاړه لري. د عامه ملکي خدماتو بهبود د نن ورځي ستره بشري تقاضا ده. مطالعو او څېړنو ښودلې چي د دولت کار کوونکي هغه وخت په خپلو چارو کي بريالي او ګړندي دي چي په علمي توګه د علمي اداري د پرمخ بيولو لپاره مجهز وي. نن ورځ زموږ په ټولنه کي نسبت تيرو وختونو ته الحمدالله د لوستو کسانو شمېر ورځ تر بلې د ډېريدو او پرمختګ په حال کي دي چي دا کړنه زموږ د راتلوني لپاره يو ښه زيری راکوي. دا چي زموږ د هيواد په زياتره تعليمي ادارو او مرکزونو کي د زياتره ښوونکو تعليمي سطحه د نړيوالو معيارونو د غوښتنو سره نه ده برابره ځکه د اکثريتو د زده کړي کچه يې د ۱۲ ټولګی فارغان دي.

دا او دې ته ورته ستونزو ته په کتو هره اداره د خپل راتلونکو اهدافو د لاسته راوړلو لپاره بايد خپل واقعي ستراتيژيکي موخي وټاکي او د منظمو او هر اړخيزو ستراتيژيانو او واضحو پاليسيانو پر مټ خپل اهداف تعقيب کړي.

نوموړ هم خپل هدف ته د رسيدلو لپاره غواړو يو معياري او هر اړخيز ستراتيژيک پلان چمتو کړو تر څو په ټاکلي وخت مو خپل اهداف تر لاسه کړي وي.

د يو اباد، سر لوړي، سولئيز، پر مختللي او علم پروره افغانستان په هيله!

په درنښت

نقيب الله حمزه

د بُست پوهنتون د ښووني او روزني پوهنځۍ د پښتو څانګي آمر

د ښووني او روزني پوهنځی پښتو څانګې د ستراتیژیکي برنامې چوکاټ

مقدمه:

بُست پوهنتون د افغانستان د لوړو زده کړو وزارت د ۱۳۹۱/۱/۲۸ل کال د ۴۸۷ ګڼه حکم او خصوصي پوهنتونو او د لوړو زده کړو د مؤسساتو ریاست د ۴۴ ګڼه پر بنسټ په ۱۳۹۱/۲/۴ ل کال د هلمند ولایت په لښکرګاه ښارکې د لوړو زده کړو مؤسسې په چوکاټ کې تاسیس او په خپل اکاډمیک فعالیت یې پیل وکړ.

بُست پوهنتون د لوړو زده کړو د وزارت د ۱۳۹۳ ل کال په ارزونه او کتنه کې چې د هیواد د ۸۰ څخه زیاتو د لوړو زده کړو خصوصي مؤسیسو په ۲۷۵ پوهنځیو کې ترسره سوې وه د ۸۸،۸ نمرو په ترلاسه کولو سره په ښه درجه ترټولو لومړی مقام خپل کړ.

په ۱۳۹۴ ل کال کې د لوړو زده کړو وزارتد ۱۳۹۴/۶/۲۱ل کال د ۵۴۶۱/۳۱۲۵ ګڼه حکم په اساس یې پوهنتون ته ارتقا وکړه چې د لوړو زده کړو د وزارت سره ۱۳۹۴/۶/۲۱ل کال د ۱۶ مسلسل نمبر او ۶۸۳ نمبر ثبت او راجستر دی.

دا چې د ښوونې او روزنې پوهنځی د دې بنسټ یوه فعاله او پر معیار برابره برخه ده. نوموړی پوهنځی په ۱۳۹۷ کال کې د فعالیت جواز ترلاسه کړی اوس مهال د شپږو څانګو د فعالیت جواز لري. چې عبارت دي له پښتو، دري، کیمیا، فزیک، بیولوژي، چاپیریال ساتنه او اسلامي فرهنګ. چې اوس مهال په نوموړي پوهنځی کې یوازې د پښتو څانګه فعالیت لري. چې تر دې مهاله یې په دوو کانکورونو کې په مختلف شمیر محصلین جذب کړي.

یاده پوهنځی له کیفي پلوه مشبوع ده. خو له کمي پلوه نورو علمي کادرونو ته هم اړتیا لري، د یادولو وړ ده چې اوس مهال په دغه پوهنځي کې (۵) تنه استادان په تدریسي برخه کې شتون لري. عملاً تنظیم سوی درسي نصاب لري، دفتري لوازم، فرنیچر، د دفتر د دوسیو سیستم، لیرلید او ماموریت یې چمتو سوي دي، استادان د پوهنځی او پوهنتون په مهمو کمیټو کې غړیتوب لري.

د پوهنځی د بهبود او پرمختګ لپاره د ځوانو علمي کادري غړو او اداري پرسونل نه سرېي کیدونکي هلې ځلې رواني دي او چارې یې په ښه منظمه توګه سمبالیږي. د چارو د لاښه تنظیم او د اداري د کړندي پرمختګ لپاره د یو ستراتیژیک پلان او برنامې موجودیت ته جدي اړتیاده. څرنګه چې ستراتیژي باید د پوهنتون، پوهنځی او حد اقل د څانګې په سطحه جوړه سي او هره پوهنځی باید یو څانګری پلان او ستراتیژي ولري. خو د څان ارزوني کمیټې د تاکید او توصیې په اړه په همدې منظور د پوهنځی علمي شورا مناسب وبلل چې یو ستراتیژیک پلان د لارښود سند په توګه تدوین کړي. چې وروسته د هغې مطابق اجرآت پر مخ یووړل سي.

د پښتو څانګې لیرلید (Vision):

د بُست پوهنتون د ښوونې او روزنې پوهنځی پښتو څانګه غواړي چې په نږدې راتلونکي کې پښتو څانګه په یوه معیاري څانګه بدله کړي. همدارنګه غواړي چې ټولنې ته د نویو څېړنو په اساس د پښتو ادبیاتو د غني کېدو په موخه د اړتیا وړ مواد برابر کړي، تر څو د پښتو ادبیاتو په برخه کې علمی کادرونه، لیکوالان او شاعران وروزي.

د پښتو څانګې ماموریت(Mission):

د بُست پوهنتون د ښوونې او روزنې پوهنځی پښتو څانګه د پښتو ادبیاتو د هر اړخیز پرمختګ لپاره په اسلامي عقایدو او انساني کرامت سمبال، دندې او مسلک ته ژمن شخصیتونه ټولنې ته وړاندې کوی.

بنسټیز ارزښتونه (Core Values)

1. ټولنیز عدالت.
2. د تبعیض نه شتون.
3. نوښت او پرمختګ.
4. کاري اهدافو ته ژمنتیا.

5. د ټولنیزو، ملي او اسلامي ارزښتونو درناوی.
6. مسلکیتوب.
7. د قانون تر چتر لاندي شخصي، مسلکي، فکري او د بیان آزادي.
8. شفافیت او د اداري فساد څخه مخنیوی.
9. سالم مدیریت او سالمه رهبري.
10. د قانون، مقررو او اوصولو رعایت.
11. د کیفیت ارتقاء.
12. د جنډر برابري.

ستراتیژیکي موخي(Strategic Goals)

1. د اوس په پرتله د څو چنده محصلینو جذبول.
2. د علمي تحقیقاتو زیاتول.
3. تر راتلونکو پنځو کلونو پوري د علمي همکاریو په موخه د تفاهم لیکونو لاسلیکول.
4. د (۳۰-۵۰) سلنه ماستر او دوکتور استادانو درلودل.
5. د کیفیت د لوړاوي په برخه کي د اکاډمیک اعتبار اخیستل او نړیوالي درجه بندی ته داخلیدل.
6. د نړیوالو فعالیتونو تر سره کول.
7. د پښتو څانګي لپاره د یو معیاري کتابتون ایجادول او غني کول.
8. د څانګي د اعتبار اخیستنه.
9. د زېر بناوو پراختیا.

د پښتو څانګي د (SWOT) تحلیل:

دا چي ستراتیژیک پلانونه د علمي پروکراومونو ستراتیژیکي موخي ټاکي او همدغو موخو ته د رسیدو لپاره مسیر او اړوند لازمي کړني په نښه کوي. موخي ته رسیدل تر هغه شوني نه دي چي ترڅو علمي پروګرامونه خپله پیاوړتیا،کمزورتیا،فرصتونه او تهدیدونو څخه ځان خبر نه کړي او پر لاملونو یې غور ونه کړي.

نو د دې لپاره چي پوهنځی د پورته ذکر سویو ټکو په اړه پوره معلومات له ځانه سره ولري،نو لازمه ده،چي د راتلونکو پنځو کلونو لپاره خپل معنوي او فزیکي انځور خپلي مخي ته وړاندي کړي.خپلي ټولي مادي او معنوي زیرمي په هر اړخیزه توګه و ارزوي تر څو په نتیجه کي یې د راتلونکو پرمختګونو او موخو ته د رسیدو بشپړ پلان ولري.

موږ د دې کړني د تر سره کولو لپاره پنځه ډوله پوښتنلیکونه تر تیب کړي دي، چي د هغوی له جملې څخه د رهبري، اداري کامندانو، استادانو، محصلینو او بهرني سهمدارانو پوښتنلیکونه ترتیب او هري برخي ته استول سوي دي، چي د ټولو تحلیل او ارزیابي وروسته تر سره کیږي.

د ښوونې او روزنې پوهنځی قوې اوکمزورې ټکي، فرصتونه او تهديدونه:

قوتونه	ضعفونه
1. مسلکي استادان.	7. کمزوری جذب.
2. ښه تدريسي امکانات.	8. د کاري استادانو نه شتون.
3. معياري کريکولم.	9. د کارمندانو کمبود.
4. سالمه اداره	10. د څېړنو کموالی.
5. ستراتيژيک موقعيت.	
6. کم فيس	
فرصتونه	**تهديدونه**
1. کم فيس.	1. د لوړ رتبه استادانو نه شتون.
2. عالي دارالمعلمين.	2. د ټولني کمزوری اقتصاد.
3. باتجربه استادان.	3. د کاري ساحې نه شتون.
4. ښه تدريسي امکانات.	4. د څانګي د فارغينو ډېروالی.
5. د پوهنتون ښه موقعيت.	5. کم جذب
6. فارغ لرونکي ښوونځي	

د لوړو زده کړو وزارت د ملي ستراتيژيک پلان لومړيتوبونه:

لاندي لومړيتوبونه د لوړوو زده کړو وزارت په ستراتيژيک پلان کي په نښه سوي دي چي د ښوونې او روزنې پوهنځی به يې په خپلو ستراتيژيکو برنامو کي په پام کي وساتي.

حکومتداري: مديريت او رهبري، مالي، اداري او اکاډميک استقلال، له فساد او بيروکراسی سره مبارزه، د همکاريو زياتوالی، د کمکونو جذبول، د جنډر مسائيل او د پوهنتون د بوديجې زياتوالی.

اکاډميک پروګرامونه: د علمي کادرونو او کارمندانو د ظرفيت لوړول، د مطالعاتو او څېړنو د پروګرامونو پراختيا، د ماستری او دوکتورا پروګرامونه، د کريکولم پراختيا، د ظرفيتونو لوړوالی او د کيفيت د تصديق کسب، د بازار د اړتياوو مطابق د درسي موادو اماده کول، الکترونيکي زده کړي، ټکنالوژيکي پراختيا او اطلاعاتو ته لاس رسی.

لوړو زده کړو ته لاس رسی: د لوړو زده کړو د ساحې پراختيا، په لوړو زده کړو کي د ښځو د ونډي زياتوالی، د کريډيټ سيستم د اجرا د سطحې لوړوالی، د محصلينو د خدمتونو زياتوالی او بهتروالی.

ودانيز کارونه: د تدريسي ودانيو رغول، د جمنازيم، کتابخانو، ليليو او اډيټوريم رغول، د مطالعې او څېړنو مرکزونه رغول او د معلوماتي ټکنالوژۍ د پراختيا مرکز رغول.

د داخلي عواملو د تحليل ماتريکس(IFEM) Internal Factor Evaluation Matrix:

	شماره	فکتور	وزني ضريب	امتيازي ضريب	موزون ضريب
Straightness	1	مسلکي استادان.	0.19	4	0.76
	2	ښه تدريسي امکانات.	0.11	3.9	0.42

	3	معیاري کریکولم.	0.10	3.7	0.37
	4	سالمه اداره	0.14	3.5	0.49
	5	ستراتیژیک موقعیت.	0.08	3.4	0.27
	6	کم فیس	0.08	3	0.24
Weakness	1	کمزوری جذب.	0.10	2	0.2
	2	د کاري استادانو نه شتون.	0.09	1.9	0.17
	3	د کارمندانو کمبود.	0.08	1.8	0.14
	4	د څېړنو کموالی.	0.03	1.5	0.06
نتیجه			1	28.7	3.12

دخارجي عواملو د تحلیل ماټریکس:(EFEM) External Factor Evaluation Matrix

	شماره	فکتور	وزني ضریب	امتیازي ضریب	موزون ضریب
Opportunity	1	کم فیس.	0.11	4	0.44
	2	عالي دارالمعلمین.	0.09	3.7	0.33
	3	باتجربه استادان.	0.09	3.5	0.31
	4	ښه تدریسي امکانات.	0.11	3	0.33
	5	د پوهنتون ښه موقعیت.	0.07	3.1	0.21
	6	فارغ لرونکي ښوونځي	0.07	3	0.21
Threats	1	د لوړ رتبه استادانو نه شتون.	0.11	2	0.22
	2	د ټولنې کمزوری اقتصاد.	0.11	1.9	0.20
	3	د کاري ساحې نه شتون.	0.07	1.8	0.12
	4	د څانګې د فارغینو ډېروالی.	0.07	1.5	0.10
	5	کم جذب	0.1	1.4	0.14
نتیجه			1	28.9	2.61

د داخلي عواملو د لومړیتوبونو ماتریکس

د اهمیت میزان		مقایسه	د پوهنځۍ په رقابتي کړنو بې تاثیر		
			زیات	متوسط	کم
		مسلکي استادان	د ځوان نسل د روزلو یوه ستره وسیله ده		
		د ښو تدریسي امکاناتو شتون		د تدریس د مؤثریت او کیفیت د ښه والي لپاره ضروري دي	
		کم فیس			د محصلانو په جذب کې زیات مؤثریت لري
	(3-4)	سالمه اداره	هدف ته د رسېدو ممکنه لاره		
	(2-3)	کمزوری جذب	د پوهنځۍ د بقاء لپاره د محصلانو جذب اړین دی		
		د کادري استادانو نه شتون			د زده کړې بهیر ټکنی کوي
		د کارمندانو کمبود		د کارونو لوړ رامنځته کوي	
	(1-2)	د علمي څېړنو کموالی	د ټولني له حالت څخه ناخبره پاته کیدل		

د خارجي عواملو د لومړیتوبونو ماتریکس

د احتمال وقوع		حالت	پر پوهنځۍ بې تاثیر		
			زیات	متوسط	کم
		کم فیس	په جذب کې مؤثریت لري		
		عالي دارلمعلمین		د اختصاصي جذب منبع	
	(3-4)	باتجربه استادان	د زده کړې د انتقال ستره منبع		

		ښه تدريسي امکانات			پرزده کړه مؤثر عامل
	(2-3)	د لوړ رتبه استادانو نه شتون	د زده کړي د اعتماد ساحه کم رنګه کوي		
		د ټولني کمزوری اقتصادي حالت		د جذب ءوسه ټکنی کوي	
		د کار د ساحې نه شتون			د زده کړو څخه د مخنوي يوه لاره ده
	(1-2)	د فارغينو ډېروالی	د محصلينو د ناهيلی سبب ګرځي		

د داخلي او خارجي عواملو مقايسه

	قوي ټکي يا S	د ضعف ټکي يا W
	1) مسلکي استادان. 2) ښه تدريسي امکانات. 3) معياري کريکولم. 4) سالمه اداره 5) ستراتيژيک موقعيت. 6) کم فيس	1) کمزوری جذب. 2) د کاري استادانو نه شتون. 3) د کارمندانو کمبود. 4) د څېړنو کموالی.
فرصتونه يا O 7. کم فيس. 8. عالي دارالمعلمين. 9. باتجربه استادان. 10. ښه تدريسي امکانات. 11. د پوهنتون ښه موقعيت. 12. فارغ لرونکي ښوونځي	**تهاجمي ستراتيژياني SO** 1. په کم فيس د باکيفيته لوړو زده کړو وړاندي کول. 2. د ښوو تدريسي امکاناتو په درلودلو سره د محصلينو د پوهي لوړول 3. د اکاډميکو لاسته راوړنو او د محصلينو ظرفيت لوړولو په موخه د جذب زياتوالی.	**محافظه کارانه ستراتيژياني WO** 1. د عالي دارالمعلمين، فارغ لرونکو ليسو فارغين او د دولتي کانکور پاته محصلين جذبول. 2. په ډېر کم فيس (۷۵٪) تخفيف د محصلينو جذبول. 3. د ښوو امکاناتو په درلودلو سره معياري لوړي زده کړي وړاندي کول.
تهديدونه يا T 1. د لوړ رتبه استادانو نه شتون. 2. د ټولني کمزوری اقتصاد. 3. د کاري ساحې نه شتون. 4. د څانګي د فارغينو ډېروالی. 5. کم جذب	**رقابتي ستراتيژياني ST** 1. د اداري د ښه مديريت په اساس د کيفيت لوړول. 2. د ښه ستراتيژی له مخي د محصلينو د جذب زياتوالی.	**تدافعي ستراتيژياني WT** 1. د موجوده کادرونو ساتنه. 2. د اقتصادي ودي د خرابوالي له امله د اداري کارمندانو ساتنه له داخلي او خارجي چلنجونو سره ځان عيارول.

د ستراتيژيک حالت ټاکنه

داخلي او خارجي عوامل / اوسط نهائي نمره		قوي ټکي	کمزوري ټکي
		0.724	0.332
فرصتونه	0.57	1,249 تهاجمي حالت	0.902 محافظه کارانه حالت
تهديدونه	0.409	1.33 رقابتي حالت	0.741 تدافعي حالت

د ستراتيژيو د لومړيتوب ټاکنه

داخلی او باندنی عوامل / ستراتیژی		تهاجمی ستراتیژی			محافظه کارانه ستراتیژی		تدافعی ستراتیژی	
		د اهمیت ضریب	د جذابیت ضریب	نمره	د جذابیت ضریب	نمره	د جذابیت ضریب	نمره
قوی ټکی	مسلکي استادان	0.19	4	0.76	3.5	0.66	3.7	0.70
	ښه تدريسي امکانات	0.11	3.9	0.42	3.5	0.38	3.6	0.39
	کم فیس	0.08	3	0.24	3.4	0.27	3.1	0.24
	سالمه اداره	0.14	3.5	0.49	3	0.42	3	0.42
کمزوری ټکی	کمزوری جذب	0.10	2	0.2	2	0.2	2	0.2
	د کادري استادانو نه شتون	0.09	1.9	0.17	1.8	0.16	1.7	0.15
	د کارمندانو کمبود	0.08	1.8	0.14	1.5	0.12	1.5	0.12
	د علمي څېړنو کموالی	0.04	1.5	0.06	1.2	0.04	1.1	0.04
فرصتونه	کم فیس	0.11	4	0.44	4	0.44	3.9	0.42
	ښه تدريسي امکانات	0.11	3	0.33	3.5	0.38	3.5	0.38
	عالي دارالمعلمین	0.09	3.7	0.33	3.4	0.30	3.3	0.29
	باتجربه استادان	0.09	3.5	0.31	3.2	0.28	3	0.27

د لوړ رتبه استادانو نه شتون		0.11	2	0.22	2	0.22	2	0.22
د ټولني کمزوری اقتصاد		0.11	1.9	0.20	1.8	0.19	1.7	0.18
د کار د ساحي نه شتون		0.07	1.8	0.12	1.6	0.11	1.5	0.10
د ځانګي د فارغینو ډېروالي	تهدیدونه	0.07	1.5	0.10	1.5	0.10	1.4	0.09
مجموعه		1.59	43	4.53	40.9	4.27	40	4.21

د ښووني او روزني پوهنځی پښتو ځانګي پنځه کلني ستراتيژياني:

زيربنايي پراختيا:

د ښووني او روزني پوهنځۍ که څه هم د اوس لپاره کافي زيربنايي امکانات لري او د بُست پوهنتون په عمومي تعمير کي موقعيت لري، خو د راتلونکو پنځو کلونو پراختيايي برنامو پر اساس د زيربنا د پراخوالي تقاضا موجوده ده. په دي برخه کي به په راتلونکو پنځو کلونو کي لاندي پروګرامونه په لاره اچول کيږي.

د اداري شعباتو پراختيا

د ښووني او روزني پوهنځۍ پښتو ځانګه د اوس لپاره یوه اداري شعبه لري، چي د چارو د سرته رسولو او پراختيايي پروګرامونو لپاره نسبتاً کافيت کوي. مګر د راتلونکو پنځو کلونو پوري به اداري شعبات له يوه څخه درو ته زيات کړو. په لاندي جدول کي د اوس او د راتلونکو پنځو کلونو د اداري شعباتو پراختيا ښودل سوې ده.

شمېره	د زيربنا موجوده وضعيت		د پنځو کلونو پراختيايي پلان	
	د شعبي نوم	تعداد	د شعبي نوم	تعداد
1	د پښتو ځانګي آمريت	1	د پښتو ځانګي آمريت	1
2	عمومي تدريسي مديريت	0	عمومي تدريسي مديريت	1
3	د کمپتو دفترونه	0	د کمپتو دفترونه	1
مجموعه		1		3

د تدريسي ټولګيو پراختيا

د ښووني او روزني پوهنځۍ پښتو ځانګه د اوس لپاره يو مجهز ټولګی لري، خو د محصلينو د جذب د زياتوالي سره دا ايجابوي تر څو دا ټولګي له يو څخه ۴ ته زيات کړل سي. لاندي جدول د ښووني او روزني پوهنځۍ د ټولګيو د پراختيا په هکله معلومات راکوي

شمېره	موجوده ټولګي		د پنځو کلونو پراختيايي پلان	
	اړونده څانګه	د ټولګيو تعداد	اړونده څانګه	د ټولګيو تعداد
1	پښتو څانګه	1	پښتو څانګه	8
مجموعه		1		8

حکومتولي:

د ښوونې او روزنې پوهنځۍ پښتو څانګه د اداري جوړښت په رأس کې د پښتو څانګې آمر قرار لري. د دې تر څنګ یاده څانګه د ۴ تنو استادانو لرونکې ده، چې اړونده څانګه د څانګې د آمر له خوا اداره او چارې یې په ډېر اغیزمن ډول پر مخ رواني دي. د څانګې آمر په پام کې لري چې د لا اغیزمنتیا په پار نوري لازمي کړنې هم ترسره کړي، او دا ښېر تل څاري. پښتو څانګه د خپلو ټولو کړنو په برخه کې د لوړو زده کړو وزارت له تګلارې سره سم به د هیواد ټولو نافذه قوانینو، پالیسیو، مقررېو او لوایحو ته ژمن او رعایتوي.

د رهبرۍ پروګرامونه:

1. د اړتیاوو په نښه کول او د رفعه کولو لپاره یې نه ستړې کیدونکې هلې ځلې کول
2. په څانګه کې د نظم او ډسپلین تامینول
3. ستونزو او مشکلاتوته په وخت او زمان رسیدګې کول او مخه یې نیول
4. د هر ډول قومي، ژبني، نژادي تعصباتو او بې عدالتۍ مخه نیول
5. مسؤلینوته دکوښښنو، نوښتونو، مسؤلیت منلو، صادقانه او شفاف خدمت کولو انګېزه ورکول
6. د قانوني معیارونو، احکامو،مقررو، لایحو، کړنلارو او د ملي او تحصلي نصاب د پوهنتون او پوهنځۍ د شوراګانو د پریکړو تطبیق او څار کول.

د فساد پر ضد مبارزه:

دا چې فساد یوه ناقصه او شومه پدیده ده او د ټولنې او هیواد دپرمختګونو د مخنیوي لامل ګرځي نو د ښوونې او روزنې پوهنځۍ همیش په پام کې لري چې د خپلو اړوندو چارو په برخه کې د هر ډول فساد د مخنیوي په موخه لاندې کړنې تر سره کړي.

1. د اداري فساد اړوند ټولنیز پوهاوی.
2. د لوړو زده کړو وزارت په چوکاټ کې د مقرراتو،لوایحو او قوانینو تطبیق او څارنه.
3. په څانګه کې د فساد اړوند مواردو تشخیص او ورته د حل لارې پیدا کول.
4. د څانګې په سطحه د ټولو ټولګیو څارنه کول.
5. د مجازاتو او مکافاتو د اصل رایجول او پلي کول.
6. د ملي وحدت پروړاندې د ستونزو او ننګونو له منځه وړل او دملي یووالي د پیاوړتیا په موخه د علمي پروګرامونو پلي کول.
7. خلاصه د هر ډول غیرې قانوني کړنې مخنیوی.

د عملیاتي پلان تائیدول:

د ستراتیژیکو اهدافو لاسته راوړلو په مقصد عملیاتي پلانونه او طرحې د وخت او زمان او امکاناتو په نظر کې نیولو سره د مدیریت یو اساسي اصل تشکیلوي. چې چارې په ټاکل سویو وختونو کې په اغیزمنه توګه د مثبتو پایلو په لرلو سره

ترسره سي. په همدې اساس پوهنځۍ د چارو د ښه سمون لپاره اړینه بولي چي د ستراتیژیکو موخو د ترسره کولو لپاره د عملیاتي پلان د ترتیب لپاره لاندې کړني ترسره کړي.

- د عملیاتي پلان په جوړولو کې د ښکیلو خواوو شریکول.
- د عملیاتي پلان د ترتیب او تائید لپاره ډاډ ترلاسه کول.
- د عملیاتي پلان د پلي کېدو او تطبیق څخه څارنه ترسره کول.
- د عملیاتي پلان د تطبیق په رڼا کې د اړوندو کړنو د راپور ترتیب او وړاندې کول.
- د عملیاتي پلان د نه اجراء سویو چارو لپاره تدابیري پلانونه ترتیبول.

د څارنې او ارزونې پیاوړي کول:

څارنه او ارزونه د یو ادارې لپاره د ترتیب سوي پلان د تطبیق او مدیریت کولو یو اصل دی،چي له مخې یې له یوې خوا د تېروتنو او اشتباهاتو مخنیوی کېږي او له بلې خوا کړنې په ډاډ سره ترسره کېږي. ترڅو وکتل سي چي چارې په معیاري ډول له پلان سره سم پرمخ رواني دي.په همدې اساس څارنه او ارزونه د شفافیت رامنځته کولو او ستونزو د له منځه وړلو لپاره مهمه کړنه شمېرل کېږي،چي په نتیجه کې یې چارې د پراختیا او پرمختګ سبب ګرځي.

پوهنتون او پوهنځۍ له پلان سره سم د خپلو چارو د ترسراوي څخه د ډاد ترلاسه کولو په موخه په دوامداره توګه د څارنې او ارزونې په برخه کې لاندې کړني ترسره کوي.

- o د رهبرۍ په کچه د چارو څخه لیدنه او د تېروتنو د مخنیوي او سمون په موخه لازمي پرېکړې کول.
- o د اداري کړنو په هکله له پوره غور او دقت څخه کار اخیستل.
- o د علمي او اکاډمیکو چارو د ګرندیتوب لپاره له اوږدو پروسو ډډه کول.
- o د څارنې او ارزونې لپاره د څانګړې کمیټې لرل.

د جندر مسایل:

د ټولنیزژوند د ښه پرمختګ او هم د ټولنې د هراړخیزې ودې لپاره نارینه او ښځینه پرته له کوم تبعیض او امتیازڅخه په ګډه د اړوندو چارو په ترسره کولو کې فعاله ونډه اخلي.لازمه ده چي ښځې هم د اسلامي شریعت په چوکاټ کې د ضرورت پر اساس په عصري او مسلکي کړنو کې د امکان ترحده ونډه واخلي،څو د بشري قوې شته تشه ډکه او چارې په معیاري شکل ترسره سي.هره تعلیمي اداره د علمي بنسټ په توګه په پلان کې لري،چي د نارینه وو ترڅنګ ښځوته هم په علمي او اکاډمیکو برخو کې ونډه ورکړي.په دې برخه کې هره تعلیمي اداره لاندې کړني ترسره کوي.

- ❖ په علمي او تحصلي پروګرامونو کې د نارینه محصلینو ترڅنګ د ښځینه محصلینو شمېرزیاتوالي ته پوره پاملرنه.
- ❖ د بشري ځواک د ګمارنې په برخه کې ښځینه کادرونو د ضرورت پر اساس ګمارل کېږي.
- ❖ په اسلامي چوکاټ کې د نظري زده کړو لپاره د ښځینه محصلینو لپاره بیلې ټولګی په نظر کې نیول.

د عمده ستراتیژیکو موخو د لاسته راوړلو لپاره اټکل سوی پلان:

علمي او اکاډمیک پروګرامونه:

د علمي بنسټونو اصلي دنده د علمي کړنو تر سره کول دي. په همدې اساس د ښوونې او روزنې پوهنځۍ پښتو څانګه په پام کې لري چې د یو با کیفیته، پرمختللي او معیاري څانګې په توګه بیلا بیل ادبي، ټولنیز او څېړنیز پروګرامونه پر مخ یو سي چې له امله یې په هیواد او نړۍ کې د انساني ژوند په بقا، ښه والي او پرمختګ کې پوره ونډه واخیستې وي. په دې لړ کې څانګه د علمي او اکاډمیکو پروګرامونو د پیاوړتیا لپاره لاندې کړنې تر سره کوي.

په علمي کادر کې د وړ او مسلکي استادانو د ونډې پراخوالی:

دا چې د ښوونې او روزنې پوهنځۍ پښتو څانګه د لوړو زده کړو وزات د قانون او مقرراتو سره سم په بیلا بیلو علمي، مسلکي او تخصصي برخو کې ټولنې، هیواد او سیمې ته وړ کادرونه روزي، نو تل هڅه کوي چې د مسلکي او وړ کادرونو په جذبولو کې لاندې ټکي په پام کې ونیسي.

- د لوړو زده کړو وزارت قانون د تقرر د شرایطو په رڼا کې داسې اشخاص په کادري سیستم کې جذبول چې اکاډمیکو ارزښتونو ته ژمن وي.
- د مسلک او تخصص په پام کې نیولو سره د پیاوړو او مناسبو اشخاصو ګمارل.
- په تقرر کې وړ ماستر او دوکتور تشخیصول او لومړیتوب ورکول.
- په تقرر کې د شمولیت لپاره د شفافې پروسې رامنځته کول.
- د پوهنتون د لوړې سوېې او لایقو استادانو او غړو له تجربو او وړتیاوو څخه پوره ګټه اخیستل.
- د موجوده علمي کادرونو ظرفیت ته وده او پراختیا ورکول.

د علمي کادرې غړو ظرفیت لوړول:

د اداري او علمي پروګرامونو د هر اړخیز پرمختګ یو مهم لامل د اړوندو ادارو بشري قوا او کارکوونکي ګڼل کیږي. کار کوونکې د مربوطه ادارو د رهبرۍ چارې په ښه ډول تر سره کوي او هم ورته د اهدافو د ټاکلو او لاسته راوړلو لپاره بیلا بیلې مادي او معنوي سرچینې رامنځته کوي او مؤثره ګټه ور څخه پورته کوي. د همدې لپاره د ښوونې او روزنې پوهنځۍ پښتو څانګه د پرمختګ او پرمختیا لپاره په پام کې لري چې د علمي او اداري څواک د ظرفیت د کچې د لوړولو په منظور لاندې کړنې په راتلونکو پنځو کلونو کې تر سره کړي.

- o د علمي کادر غړو ته د ماسترۍ او دوکتورا په پروګرامونو کې د زده کړې زمینه برابرول.
- o د شته مسلکي او منلو کادرونو څخه د پوهنتون، پوهنځۍ او څانګې په پر مختیایي او روزنیزو چارو کې ګټه پورته کول.
- o د څانګې پرسونل ته د نویو اړتیاوو د پېژندنې په اړه د داخلي روزنو او ټرینګونو فرصتونه برابرول.
- o د څانګې په سطحه د شته منلو کادرونو، استادانو او اداري کارمندانو ساتنه.
- o په ښوونیزو مهارتونو، وړتیاوو او نوې ټکنالوژۍ باندې د علمي کادرونو سمبالول.
- o د ستراتیژیک پلان او کړنلارو د پلې کېدو په اړه د اداري پرسونل خبرداری.

- د ښه زده کړې او ښوونې د زیاتیدنې او وده ورکوونې په موخه د لرې واټنې زده کړو لپاره د اسانتیاوو برابرول.
- د پوهو او ورو استادانو له پاره د علمي او څېړنیزو پروژو عملي کول او د اسانتیاوو برابرول.

علمي څېړنې، تآلیفات او ژباړې:

په نړیواله کچه څېړنې او د څېړنو په پار پلان جوړونه د څانګې او علمي برنامو د ودې او پرمختګ په برخه کې خپل ځانګړی رول لوبول.

هره ټولنه او د ټولنې وګړې د ستونزو د حل او د پرمختګونو د رامنځته کولو په غرض علمي څېړنې ترسره کوي. د ښوونې او روزنې پوهنځی پښتو څانګه په راتلونکو پنځو کلونو کې ژمن دی چې د علمي څېړنو د ترسره کولو او ودې لپاره لاندې کړنې ترسره کړي.

- د پوهنځي او څانګو په کچه د څېړنو یو مؤثر او فعاله مرکز رامنځته کول.
- د څېړنیزو کړنو او پروژو د ترسره کولو له پاره د بودیجې او امکاناتو برابرول.
- د ملي او نړیوالو پوهنتونو سره د اړیکو ټینګول او د څېړنیزو پروګرامونو پر مخ بیولو له پاره د مرستو جلبول او له هغوی سره په ګډه یو څېړنیز سازمان رامنځته کول.
- د څېړنو په برخه کې د علمي کادرونو،اداري کارمندانو او محصلینو روزل.
- د پوهنځي او څېړنیز مرکز له لوري د ټولنې د اړتیا وړ څېړنې ترسره کول.
- د څېړنیزو پروژو د پایلو او لاسته راوړنو خپرول او د اړوند ادارو سره یې شریکول.
- د څېړنیزو پروګرامونو ترسره کولو لپاره کارکول ترڅو استادان په ملي او نړیوالو ژورنالونو کې علمي مقالې خپرې کړي.

د راتلونکو پنځو کلونو په پلان کې لاندې فعالیتونه نیول سوي دي.

د ښوونې او روزنې پوهنځی د راتلونکو پنځو کلونو پلان سوي علمي مقالې، ژباړې او تالیفات						
کلونه	1402	1403	1404	1405	1406	جمله
د مقالو شمېر	1	2	3	4	4	14
تالیفات	0	1	1	1	2	5
ژباړې	0	1	1	1	2	5
مجموعه	1	4	5	6	8	24

د نصاب پراختیا:

دا چې اوسنۍ نړۍ او ټولنه په دوامداره توګه د بدلون او پرمختګ په حال کې ده.نو ټول علمي مراکز اړ دي چې خپلو علمي پروګرامونو (کریکولمونه)د وخت، زمان، د ټولنې او نورو ښکیلو خواوو له غوښتنو او اړتیاوو په پام کې نیولو سره د

کريکولم د بيا کتنې په ترڅ کې د نصاب موضوعاتو کې وخت په وخت نوې او مثبت بدلونونه رامنځته کړې. پوهنځۍ د خپلو اړوندو علمي پروګرامونو د مثبت بدلونونو او د شرکاءو غوښتنو ته د ځواب ويلو په موخه په راتلونکو پنځو کلونو کې لاندې کړنې تر سره کوې.

- ❖ د څانګې په کچه د کريکولم د کمېټې پياوړې کول.
- ❖ د کريکولم کميټې د غړو لپاره د اصلاحاتو په موخه نوې کړنلارې او پاليسيانې تهيه کول.
- ❖ د څانګې په کچه د علمي کادر غړو لپاره د کريکولم د نوې والې او سمون په موخه د لازمو ټريننګونو چمتو کول.
- ❖ د کريکولم په بيا کتنه او پرمختيا کې د متخصصو اشخاصو،فارغانو او کارګومارنې د مراجعو سره مشورې کول.
- ❖ له اړتيا سره سم له ملي او سيمه ييزو پوهنتونونو سره د کريکولم په بيا کتنه او سمونه کې ملتيا کول او د نظرونو کريک کول.
- ❖ د ملي سيمه ييزو او نړيوالو پوهنتونونو څخه د نويوچاپ سويو خپرونو او کتابونو تر لاسه کول
- ❖ له کريکولم څخه د مطلوبو موخو د لاسته راوړلو په غرض ارزونې تر سره کول.
- ❖ له ټاکل سوي کريکولم سره سم د درسي موادو تهيه کول او برابرول.
- ❖ د کريکولم د پلي کيدو څخه د ډاډ په موخه د اړوندو علمي کادرونو څخه د راپورونو راټولول.
- ❖ د لوړو زده کړو وزارت د نوي ستراتيژيک پلان يو هدف د لوړو زده کړو په برخه کې د تدريس عنعنوي ميتود(OBE د موخو په اساس زده کړه) او (SCL شاګرد محوره)ميتودونو بدلول.

د کيفيت تضمين او اعتبار ورکول:

علمي برنامې او پروګرامونه د خپلو ملي او نړيوالو تحصيلي معيارونو په رڼا کې د خپلو خدماتو د ښه باور ترلاسه کولو په موخه تل هڅه کوي چې په خپلو علمي او څېړنيزو پروګرامونو کې بهتروالی راولي. نوموړې چارې د ملي او يا هم نړيوالو اعتبار ورکونکو ادارو له خوا د بيا کتنې او ارزونې پروسو په بهير کې ارزول کيږي چې په پايله کې يې اړوند پوهنتونونو خدمات د اعتبار بيلا بيلې درجې ترلاسه کوي. او د علمي او څېړنيزو چارو د نوي والي او غوره والي سبب ګرځي. چې په دې برخه کې د ښوونې او روزنې پوهنځۍ په راتلونکو پنځو کلونو کې د ښه باور او اعتبار تر لاسه کولو لپاره د کيفيت د تضمين او اعتبار ورکولو په برخه کې لاندې کړنې تر سره کوي.

a. د ملي او بين المللي تضمينونکو ادارو څخه د کيفيت تضمين او اعتبار لاسته راوړل.
b. په ملي او بين المللي کچه د پوهنځۍ د خدماتو کيفيت او درجې لوړول.
c. د کيفيت د تضمين د لوړولو په موخه د مسلکي کاري ټيم رامنځته کول.
d. په ټولنه کې د پوهنځۍ د اعتبار زياتولو لپاره د ټولنيزو،ژبنې او ادبي ستونزو په حل کې فعاله ونډه اخيستل.
e. په پوهنځۍ کې د ښو زده کړو ټولې اسانتياوې برابرول.
f. د کيفيت د ښه والي په موخه د نورو علمي برنامو سره همږغي کول.
g. په زده کړه کې د تدريس له نويو ميتودونو څخه ګټه پورته کولو لپاره اسانتياوې برابرول.
h. د پوهنتون د ستراتيژيکو موخو د پلي کيدا په منظور له نورو پوهنځيو سره همږغي کول.

i. د روزنیزو پرو ګرامونو پیاوړتیا،عامول او تطبیق کول.
j. اداري او علمي کادري غړو او محصلانو ته د کیفیت د ښه والي د معیارونو په هکله عامه پوهاوی ورکول.
k. په دوامداره توګه د برنامو او پروګرامونو ارزوني تر سره کول.

د کتابتون معیاري کول:

د ښووني او روزني پوهنځی پښتو څانګه لا له وړاندي د نورو څانګو سره په مشترکه یو کتابتون لري. چي د ژبو او ادبیاتو اړوند په سلګونو مسلکي،تدریسي، کومکي تدریسي، تحقیقاتي او د ازادي مطالعې کتابونه پکښي موجود دي. خو دا چي په نوموړی کتابتون کي موجوده کتابونه د وخت، استادانو او محصلینو غوښتني نه سي پوره کولای. او نسي کولای چي د ټولو اړتیا ورته پوره کړي. نو په همدې اساس د کتابتون د غني کولو په برخه کي لاندي فعالیتونه په پلان کي نیول سوي دي.

- د کتابتون له پراخوالي څخه هدف د کتابتون لپاره د بیلا بیلو مسلکي،تدریسي،تحقیقاتي او د مطالعې د کتابونو زیاتوالی دی.
- د مطالعې،تحقیق او څیړنیزو پروژو لپاره د سهولتونو رامنځته کول او د مطالعې په وړاندي د پرتو ننګونو له منځه وړل.
- د کتابتون د ځای او صحنو پراخوالی.
- د ښځینوو او نارینه وو د مطالعې د ځای جلاوالی.
- د اړتیا او غوښتنو مطابق د مختلیفو کتابونو زیاتوالی.
-

اړین شمېر کتابونه د کلونو په تفکیک							
د کتابونو نوعیت		مسلکي	تدریسي	کومکي تدریسي	تحقیقاتي	د ازادي مطالعې	مجموعه
کلونه		1402	1403	1404	1405	1406	1402-1406
د کتابونو د شمېر زیاتوالی	بریښنایي کتابونه	50جلد	50 جلد	50 جلد	50 جلد	50 جلد	250 جلد
	هارډ کتابونه	40 جلد	40جلد	40جلد	40جلد	40جلد	200 جلد

اړین شمېر امکانات		
شمېره	اړینه شعبه	اړین امکانات
1	د پوهنځی کتابتون	اړین فرنیچر او وسایل

		اړین شمېر کتابونه
2	د تخنیکي او برېښنايي زده کړو شعبه	اړین تکنالوژیکي وسایل
		ډیجیټلي کتابتون

د اداري تشکیلاتو بشپړول:

د ښوونې او روزنې پوهنځۍ پښتو څانګه خپل اوسني وضعیت ته په کتو سره د اړتیا مطابق په پښتو څانګه کې ۵ تنه اداري او قراردادي پرسونل لري، چې تر ډېره پورې په یاده څانګه کې بستونه خالي دي، نو د دې لپاره چې د څانګې تشکیلات په درست ډول سره بشپړ سي او خپلو ټاکلو موخو ته په درست ډول رسېدګې وکړو، نو د راتلونکو کلونو لپاره د اداري تشکیل اړوند په پلان کې لاندې فعالیتونه نیول سوي دي.

شمېره	موجوده تشکیلات			د پنځو کلونو پراختیايي تشکیلاتي پلان		
	اړونده شعبه	دايمي	قراردادي	اړونده شعبه	دايمي	قراردادي
1	د پښتو څانګې آمریت	1	0	د پښتو څانګې آمریت	1	0
2	استادان	1	3	استادان	4	6
3	خدماتي کارمندان	0	1	خدماتي کارمندان	0	2
4	تدریسي مدیریت	0	0	تدریسي مدیریت	1	0
مجموعه		1	5		6	8

د هیواد په کچه د بیلابیلو ادارو سره د تفاهم لیکونو لاسلیکول:

1. د هلمند د لوړو زده کړو مؤسیسې او د ښوونې او روزنې پوهنځۍ پښتو څانګې سره د ګډو همکاریو د تړون لاسلیک کول.
2. د هلمند د پوهنې د ریاست سره د ګډو همکاریو د تړون لاسلیک کول.
3. د استادانو د روزنې د آمریت سره د ګډو همکاریو د تړون لاسلیک کول.
4. د اطلاعاتو او کلتور د ریاست سره د ګډو همکاریو د تړون لاسلیک کول.
5. نورو دولتي او خصوصي سکتورونو سره.

د ولایت په کچه د پوهنې له نظام سره همکاري:

لکه څرنګه چې څرګنده ده د افغانستان د پوهنې نظام لاهم په ځینو برخو کې همکارۍ او لاسنیوي ته اشده اړتیا لري.له یوې خوا د پوهنې په نظام کې فساد او بې کفایتي او له بلې خوا د مسلکي ظرفیتونو او کدرونو نه شتون د نا امنیو په ملاتړ دا نظام له ډېرو خنډونو سره مخ دی.نو بناً په معنوي او پوهنیزه برخه کې ډېر زیات لاسنیوي ته اړتیا لري.

له دې برخې څخه هدف له لیسو او د معارف له سیستم سره په زده کړه ایزه برخه کې همکاري او مرسته کول دي.ترڅو له یوې خوا د معارف د بهیر ملاتړ وسي او زده کوونکي له سهولتونو څخه برخمن سي او له بلې خوا د معارف د زده کوونکو پر زده کړه او ظرفیت مثبت اغیز و شیندي تر څو په راتلونکي کې پوهنتونونو ته لایق او د ښه مهارت لرونکي محصلین لاره پیدا کړي.

په دې برخه کې لاندې کارونو ته اړتیاده:

- د ښوونې او روزنې د نظام د بهبود لپاره د استعدادونو کشفول.
- کشف سویو استعدادونو ته وده ور کول.
- لیسو او ښوونیزو مرکزونو ته مسلکي کادرونو وړاندې کول.
- په ښوونیزه، روزنیزه او تدریسي برخه کې د سیمې او هیواد په کچه وړ لایق دندې او مسلک ته ژمن کادرونه وړاندې کول.

د بریښنایي زده کړو پروګرامونه:

دا چې د نني عصر د ضرورتونو او غوښتنو سره سم په نړیواله کچه علمي پروګرامونه د حضوري زده کړو تر څنګ د غیري حضوري زده کړو پروګرامونه هم پر مخ وړي.او د شته امکاناتو پر مټ د خپلو خدماتو پوښښ ته پراختیا ورکوي،دې موخې ته د رسیدو په مقصد علمي پروګرامونه په خپلو خدماتو کې د تکنالوژۍ ونډه زیاته او مؤثره ګټه ترې پورته کوي.
د علمي او څېړنیزو بهیرونو د پیاوړتیا او مؤثریت لپاره علمي پروګرامونه خپلو اړوند ښکیلو خواوو ته د بریښنایي اسانتیاوو په چمتو کولو سره هر اړخیز نوې والې او مثبت بدلون رامنځته کوي.
د حضوري علمي پروګرامونو سره په څنګ کې علمي پروګراونه اړدي چې د انلاین کورسونو او کډو زده کړو لپاره د انلاین سرچینو اسانتیاوې رامنځته او د عصري تکنالوژۍ د استعمال او استعفادې څخه مثبته ګټه پورته کړي.

د یادو چارو د ښه مدیریت په موخه پوهنځۍ په راتلونکو کلونو کې لاندې کړنې ترسره کوي.

- د بریښنايي زده کړو کمیټې ته پراختیا ورکول.
- د بریښنايي زده کړو په اړه علمي کادرې غړیو ته د ورکشاپونو برابرول.
- د بریښنايي زده کړو د پروګرامونو د پلې کیدا څخه بشپړه څارنه.
- د بریښنايي زده کړو د ښه ترسراوې لپاره د یوې څانګړې پالیسی رامنځته کول.
- د پښتو څانګې محصلینو ته د بریښنايي زده کړو په هکله معلومات ورکول.

له تکنالوژۍ څخه استفاده:

نن ورځ تکنالوژي چې د نړۍ د وصلیدو،د اړیکو او ارتباط نیولو یو ستره او اساسي برخه بلل کیږي. او په ورځني ژوند کې د دانسانانو یو ضرورت هم بلل سوی دی،نوبناً په نړۍ کې تکنالوژي د معلوماتو په ترلاسه کولو،خوندیتوب،د اړیکونیولو،ښه مدیریت او دروزنیزو پروګرامونو په برخه کې رغنده دنده تر سره کوي.اړینه ده چې علمي پروګراونه هم په کافي اندازه خپلې چارې د معلوماتي تکنالوژۍ پر مټ پیاوړې کړي.

د ښووني او روزني پوهنځی هم د تکنالوژی څخه د خپلو چارو د انسجام او چټکتیا په موخه لاندي کړني ترسره کوي.

- د تدریسي، علمي او څېړنیزو چارو په ترسره کولو کي د تکنالوژی څخه اعظمي استفاده کول.
- د اداري، تخنیکي او مدیریتي چارو سمون او پراختیا د تکنالوژی پر مټ.
- د تکنالوژی پرمټ د داخلي او خارجي اړیکو نیولو زمینه برابرول.
- د محصلینو هڅول تر څو له تکنالوژی څخه مؤثره استفاده وکړي.
- د کاري امنیت لپاره له تکنالوژی څخه استفاده کول.
- په ځینو شرایطو کي د تکنالوژی پرمټ انلاین درسونه مخته وړل.

د عوایدو راټولول:

د عوایدو د راټولولو لپاره د بُست پوهنتون اداره د ټولو پوهنځیو او څانګو لپاره یو مالي مدیریت لري چي د ټولو پوهنځیو او څانګو د محصلینو فیس هم هلته تسلیمیږي. د عوایدو د راټولولو لپاره څانګه لاندي کړني ترسره کوي.

- د ثابتو شتمنیو زیاتوالی.
- د تحصیلي خدماتو له لاري د عوایدو راټولول(تحصیلي فیس او دکانکور فیس)
- د څېړنو پر مټ د عوایدو راټولول.

نړیوال فعالیتونه:

د ښووني او روزني پوهنځی پښتو څانګه پلان لري په راتلونکو پنځو کلنو کي نړیوال فعالیتونه ترسره کړي چي د دې فعالیتونو له جملې څخه د لاندي ټکو په نظر کي نیولو سره خپل فعالیتونه ترسره کوي.

- په نړیوالو ژورنالونو کي د ریسرچونو خپرول.
- په نړیواله سطحه پښتو ژبه معیاري، علمي، څېړنیزه او سیال کول.
- د تدریسي میتودونو او لکچرونو لپاره د پرمختللو برېښنایي وسایلو په مټ د هیواد او نړی د باتجربه استادانو تدریسي ویډیوګاني او لکچرونه محصلینو ته وړاندي کول.

لوړو زده کړو ته لاس رسی:

د لوړو زده کړو تر لاسه کول د بشري حقوقو څخه یو اساسي حق دی. پښتو څانګه لوړو زده کړو ته د لاس رسي په موخه د وختـه وروسته خپلي تدریسي چاري پرمخ بیايي. لوړو زده کړو ته په شفافه توګه د لاس رسي په موخه څانګه په راتلونکو کلونوکي لاندي کړني ترسره کوي.

- له هر ډول توپیر پرته هیوادوالوته په مساویانه ډول د زده کړو حق ورکول او اسانتیاوي ورته برابرول.
- د وخت او ټولني له غوښتنو او اړتیاوو په پام کي نیولو سره د نویو علمي پروګرامونو ترتیبول.
- د منظمو او پرمعیار ولاړو زده کړو لپاره تل هڅه او کوښښت کول.
- په څانګه کي د ټولو علمي پروګرامونو څخه مؤثره ګټه اخیستل.
- خپلو علمي پروګرامونو د جذب ظرفیت ته پراختیا ور کول.

- عامه وګړو ته د علمي پروګرامونو په اړه پوره او نوي معلومات ورکول.
- د وخت له غوښتنو سره سم د نویو علمي پروګرامونو رامنځته کول.
- د لوړو زده کړو د اهمیت په اړه عامه وګړو ته د عامه پوهاوي په پار هر اړخیز معلومات وړاندي کول.

د پښتو څانګې د موجوده محصلینو تعداد او د راتلونکو پنځو کلونو د جذب پلان په لاندي جدول کي

شمېره	د موجوده محصلینو تعداد			د پنځو کلونو د محصلینو د جذب پلان						
	اړونده څانګه	نارینه محصلین	ښځینه محصلین	اړونده څانګه	لومړی کال	دویم کال	دریم کال	څلورم کال	پنځم کال	ټول
1	پښتو	18	0	پښتو	20	30	40	40	50	180
مجموعه	1	18	0	6	20	30	40	40	50	180

په اسلامي چوکاټ کي و لوړو زده کړو ته د ښځینه محصلینولاس رسی:

څرنګه چي د ژوند په ټولو چارو کي ښځې د ټولني په بشري ځواک کي له نیمايي څخه زیاته برخه تشکیلوي او د ټولني په هر اړخیز پر مختګ کي د نارینوو تر څنګ د ژوندانه په جریان کي ښه ونډه لري د لوړو زده کړو په پروګرامونو کي هم د ښځینه وو ونډه د اسلام او شریعت په نظر کي نیولو سره په پام کي نیولو سوې ده.

- ښځینه محصلینو ته د څانګې په علمي پروګرامونو کي په جلا توګه کېدون لپاره زمینه برابرول.
- د امکان تر حده ښځینه محصلینو ته د لوړو زده کړو ته د تشویق په موخه د معیاري ټولګیو او ازاده تدریسي جلا فضا چمتو کول.
- د ښځینه استادانو په علمي کادري بستونو کي شاملول.

د کریډیټ سیستم پیاوړتیا او پلي کول:

د ننی نړی زیات شمیر پوهنتونونه د کریډیټ سیستم د اصولو په رڼا کي خپل روزنیز پروګرامونه پر مخ بیايي او له دي لاري د محصلینو د ښو پایلو لرونکو زده کړو او اسانتیاوو زمینه برابروي چي له یوې خوا محصلین و کولای سي له خپل توان سره سم د زده کړو بهیر پرمخ یوسي او له بل پلوه د هر ډول نظري زده کړو له اسانتیاوو څخه برخمن سي.پوهنځی د کریډیټ سیستم زده کړو د پیاوړتیا او معیاري کیدو په پار لاندي کړني په پام کي لري.

- د علمي کادري ټولو غړو ته د کریډیټ سیستم د عملي کیدو په اړه روزنیز ورکشاپونه پیلول.
- د کریډیټ سیستم د مؤثریت په اړه محصلینوته معلومات ورکول.

- ➢ په ټولو څانګو کي د کریډیټ سیستم د پلي کیدو څارل.
- ➢ د د کریډیټ سیستم په ښه بنه د پلي کیدو په هکله تدریسي او اجرایوي مدیرته پوهاوی ورکول.
- ➢ د پایلو پر بنسټ د زده کړو په نتیجه کي د کریډیټ لایحي موخي تر لاسه کول.
- ➢ د شاګرد محوری د زده کړو رایجول.
- ➢ د کریډیټ سیستم د لایحې په اساس د عملي زده کړو پیاوړي کول.

د زده کړیالانو د مهارتونو د ودي پروګرامونه:

ټول علمي بنسټونه تل هڅه کوي چي په خپلو علمي او خدماتي چارو کي محصلینوته د پام وړ سهولتونه برابروي او د غوره پالو په لرلو سره محصلین وروزي او همیش غواړي چي پوهنتونونه په ملي او نړیواله کچه د محصلینو توجه او رضایت خپل کړي. د خدماتو او سهولتونو په وړاندي کولو سره پو هنتونونه غواړي چي له یو پلوه په علمي ټولني کي خپل حیثیت لوړ کړي او له بله پلوه له همدې لاري مالي او مادي امکانات پراخه کړي.پوهنتون د غوره خدماتو او اسانتیاوو د پیاوړي کولو په موخه لاندي کړني تر سره کوي.

- ❖ محصلینوته د زده کړو د برابرولو تر څنګ د لازمو مهارتونو چمتوکول.
- ❖ محصلینوته د علمي سفرونو زمینه برابرول.
- ❖ د محصلینو وړاندیزونو او شکایتونو ته لاس رسی.
- ❖ د علمي زده کړو په برخه کي د محصلینو لپاره اړوند سکتورونو سره د تواميتونو رامنځته کول
- ❖ د محصلینو د علمي پیاوړتیا په موخه د بیلا بیلو تمثیلي پروګرامونو او سمینارونو چمتو کول .
- ❖ د ویبسایټ له لاري محصلینوته پوره معلومات په واک کي ورکول.
- ❖ د محصلینو د علمي ظرفیت لوړاوي په موخه کتابتوني سهولتونه ته پراختیا ورکول.
- ❖ په نړیوالو علمي سیالیو کي محصلینوته د برخي اخیستني زمینه برابرول.
- ❖ محصلینوته د ښې زده کړي لپاره د مناسب چاپیریال رامنځته کول.

شمیره	ګټه اخیستونکي	د پروګرامونو تعداد په کال کي					
		زده کړیز سیمینارونه	مسلکي ټرینینګونه	علمي سیرونه	علمي کنفرانسونه	د مهارتونو د ودي ورکشاپونه	د یو کال پروګرامونو مجموعه
1	محصلین	2	1	1	1	1	6
3	د اجراء وخت	هر تحصیلي کال					

خطرات:

داچې نن سبا د نورو ادارو په څیر علمي پروګرامونه په ټولنه کې د ځینو ګواښونو سره مخامخ کیږي.نوکه چیرې په پلان کې ورته پوره پاملرنه ونه سي،شونې ده چې د بیلابیلو تهدیدونو او ګواښونو له کبله د پلان مؤثر تطبیق له خطر سره مخامخ سي.

پوهنځی په راتلوونکوپنځو کلونو کې خپل یتراتیژیک پلان د تطبیق پر وړاندې د لاندې خطراتو وړاندوینه کوي.

- د هیواد په کچه د کاري فرصتونو نه شتون.
- د عوایدو کموالی.
- په علمي ډګر کې نا سالم رقابتونه.
- د حکومت د دستګاه له لوري خصوصي سکتور سره د سالمې همکارۍ نشتون.
- د څانګې کم جذب.
- د تکنالوژۍ نا سم استعمال.
- د تکنالوژۍ سره نه بلدتیا.

په افغاني ټولنه کې د پښتو څانګې رول:

1. د مسلکي ښوونکو روزنه.
2. د مسلکي څېړونکو روزنه.
3. د مسلکي ژباړونکو او تألیف کوونکو روزنه.
4. د ژبې معیاري کول.
5. د پښتو ژبې سیال کول له نورو ګاونډیو ژبو سره.
6. د ژبې او ادبیاتو اړوند د مسلکي ترېننګونو وړاندې کول.

د ښوونې او روزنې پوهنځۍ د پښتو ادبیاتو څانګې پنځه کلن ستراتیژیک پلان

اکشن پلان

شماره	فعالیت	موخه	مسؤل	د اجرا ځای	د کار د اجرا وخت												ټول وخت	د کار شروع	د کار ختم	کتنې
					وری	غویی	غبرګولی	چنګاښ	زمری	وږی	تله	لړم	لیندۍ	مرغومی	سلواغه	کب				
۱	د ظرفیتونو لوړول	په ښوونې او روزنې پوهنځۍ کې د ماستر او دوکتور استادانو زیاتوالی	د پوهنځۍ ریاست او څانګه	د پښتو ادبیاتو څانګه													پنځه کاله	۱۴۰۲	۱۴۰۶	
۲	د کیفیت تضمین د خدماتو پیاوړي کول او اکاډمیک اعتبار اخیستل	د نړیوال اعتبار اخیستلو په موخه د ټولو کړنو او فعالیتونو پر وخت او منظمه توګه تر سره کول او د اعتبارده‌ي د هر پړاو په منظمه توګه تې کول.	پوهنځۍ / څانګه/ د ک ت کمېټه	د پښتو ادبیاتو څانګه													پنځه کاله	۱۴۰۲	۱۴۰۶	
۳	د تحصیلي نصاب اصلاح او څارنه	د محصلانو د ښې روزنې په موخه د تحصیلي نصاب ټول مواد وخت په وخت کتل، نوي کول او تر محصلانو رسول.	پوهنځۍ / څانګه/ د نصاب کمېټه	د پښتو ادبیاتو څانګه													پنځه کاله	۱۴۰۲	۱۴۰۶	
۴	د علمي څېړنو پراخول	د ټولنې د شته ستونزو د حوارې اوهم د پوهنتون او پوهنځۍ د اکاډمیک فعالیت د تر سره کولو په موخه وخت په وخت د علمي څېړنو تر سره کول.	پوهنځۍ / څانګه/ د علمي څېړنو اصلي او فرعي کمېټه	د پښتو ادبیاتو څانګه													پنځه کاله	۱۴۰۲	۱۴۰۶	
۵	د استادانو د ماسټرۍ د پرو ګرام پلې کول	د استادانو د ظرفیت لوړونې او د با تجربه او مسلکي کادرونو د درلودلو لپاره.	څانګه/د پوهنځۍ او پوهنتون ریاست	د پښتو ادبیاتو څانګه													دوه کاله	۱۴۰۴	۱۴۰۶	
۶	د مسلکي دایمي استادانو مقررول او کادري سیستم فعالول	د استادانو د اعتبار او د هغوی د ظرفیت لوړونې لپاره تر څو په همیشنې ډول ماستر او دوکتور مسلکي کادرونه د محصلانو د روزنې لپاره موجود وي.	څانګه/ د پوهنځۍ ریاست/علمي معاونیت/ د استادانو چارو آمریت	د پښتو ادبیاتو څانګه													پنځه کاله	۱۴۰۲	۱۴۰۶	

۷	د عوايدو را ټولول	د خپل تصيلي بنسټ د بقا او علمي او کادري غړو د ساتني لپاره د تحصيلي او څېړنيزو خدماتو له لاري د عوايدو را ټولول.	د څانګي آمريت	د پښتو ادبياتو څانګه													پنځه کاله	۱۴۰۲	۱۴۰۶	
۸	د تکنالوژی څخه استفاده	د وخت او زمان د غوښتني مطابق په تدريس کي او هم د اداري چارو د پر مخ بيولو لپاره او هم په انلاين ډول د تدريس وړاندي کول.	څانګه/ پوهنځی / د برېښنايي زده کړو کمېټه	د پښتو ادبياتو څانګه													پنځه کاله	۱۴۰۲	۱۴۰۶	
۹	نړيوال فعاليتونه تر سره کول	د اکاډميک اعتبار اخيستل او د نړيوالو پوهنتونونو په ليست کي د خپل پوهنتون او پوهنځی شاملول.	څانګه/د پوهنځی او پوهنتون رياست	د پښتو ادبياتو څانګه													پنځه کاله	۱۴۰۲	۱۴۰۶	
۱۰	د پوهنځی او څانګي په سطحه د اړتيا وړ کتابونه درلودل	د مطالعې د ساحې پراخول او د علم د مينوالو علمي تنده خړوبول	څانګه/ د پوهنځی او پوهنتون رياست	د پښتو ادبياتو څانګه													پنځه کاله	۱۴۰۲	۱۴۰۶	
۱۱	د اداري تشکيل پوره کول	د معيارونو تطبيق او د ښه خدماتو وړاندي کول	د پوهنځی او پوهنتون رياست/د استادانو آمريت او بشري سرچينې	د پښتو ادبياتو څانګه													پنځه کاله	۱۴۰۲	۱۴۰۶	

د ښووني او روزني پوهنځي د پښتو ادبیاتو څانګي د ستراتیژیک پلان د بودیجي تدوین:

شماره	پروګرام	لګښتونه 1402	لګښتونه 1403	لګښتونه 1404	لګښتونه 1405	لګښتونه 1406	لګښتونه ټوټل	عواید 1402	عواید 1403	عواید 1404	عواید 1405	عواید 1406	عواید ټوټل
1	د اداري کارمندانو د ظرفیتونو لوړوالی	5,000	5,000	10,000	10,000	10,000	40,000	0	0	0	0	0	0
2	د تشکیلاتو پراختیا	50000	50000	50000	100000	100000	350,000	0	0	0	0	0	0
3	عواید موندونکي پراختیايي پروګرامونه	0	0	10,000	10,000	10,000	30,000	0	50,000	50,000	80,000	100,000	280,000
4	د محصلانو او فارغانو د مهارتونو د ودې پروګرام	0	10,000	10,000	10,000	10,000	40,000	0	0	0	0	0	0
5	د علمي څیړنو پراختیا	10,000	10,000	10,000	10,000	10,000	50,000	0	0	0	0	0	0
6	د جذب کمیت زیاتوالی	5,000	5,000	5,000	5,000	5,000	25,000	150,000	250,000	300,000	400,000	800,000	1,900,000
7	د اداري شعباتو پراختیا	0	100,000	0	0	0	100,000	0	0	0	0	0	0
8	د تدریسي ټولګیو پراختیا	0	0	50,000	50,000	50,000	150,000	0	0	0	0	0	0
9	د کتابتون پراختیا	10,000	10,000	10,000	10,000	10,000	50,000	0	0	0	0	0	0
10	د الکترونیکي زده کړو پراختیا	0	10,000	10,000	10,000	10,000	40,000	0	0	0	0	0	0
11	د ډونرانو د جلب پروګرامونه	0	5,000	5,000	5,000	5,000	20,000	0	50,000	100,000	150,000	200,000	500,000
12	په پوهنیز ډګر کي د رول زیاتوالی	10,000	10,000	10,000	10,000	10,000	50,000	0	0	0	0	0	0
13	**ټوله پراختیايي لګښتونه/ناخالص عواید**	50,000	55,000	60,000	65,000	70,000	300,000	150,000	350,000	450,000	630,000	1,100,000	2,680,000
14	**عادي کلني لګښتونه / متفرقه عواید**	250,000	250,000	250,000	300,000	300,000	1,350,000	0	20,000	30,000	40,000	50,000	140,000
15	**ټوله لګښتونه / مجموعي ناخالص عواید**	390,000	520,000	490,000	595,000	600,000	2,595,000	150,000	370,000	480,000	670,000	1,150,000	2,820,000
	د لګښتونو او ناخالصو عوایدو میزان							225,000					

څارنه او ارزیابي:

یو څانګړي میکانیزم له لاري به په ربعه وار او کلني شکل ارزیابي صورت نیسي.

پایله:

د پښتو څانګې دا تکمیل سوی او ترتیب سوی ستراتیژیک پلان چې د (۱۴۰۲-۱۴۰۶) ل ل **کال لپاره چمتو سوی دی. پښتو څانګه هڅه کوي چې په ستراتیژیک** پلان کې ځای پر ځای سوي موارد په خپله ټاکلې نېټه عملي کړي. پښتو څانګه به کوښښ وکړي چې د پوهنتون او پوهنځۍ د موجوده ستراتیژیک پلان په نظر کې نیولو سره سم د څانګې اړوند د فزیکي رغوني او معنوي پیاوړتیا لپاره امکانات چمتو کړي .

د دې چارې د ترسره کېدو لپاره د څانګې د ځوانانو استادانو کوښښونه څانګې ته د خوښۍ زېرى او هیله بخښونکى دى.

تر څو د پښتو څانګه د هیواد، سیمې او منطقې په سطحه مطرح او پر معیار ولاړه وي او د هیواد زوریدلې ولس هیلې او غوښتنې چې د ادبیاتو په برخه کې یې لرې په پوره صداقت او ایمانداری سره ور پوره کړي او د وطن د علم پروره بچیانو علمي تنده ورخړوبه کړي.

تصویب او تائید:

پورته ستراتیژیک پلان د څانګې د شورا د (/   /۱۴۰۲) په (   ) ګڼه غونډه کې تائید سو.

د څانګې د شورا د مسؤل نوم: نقیب الله «حمزه» لاسلیک:................................ او مُهر...

پورته ستراتیژیک پلان د پوهنځۍ د ستراتیژیک پلان د کمېټې د (/   /۱۴۰۲) نېټې په (   ) ګڼه غونډه کې تائید سو.

د ستراتیژیک پلان د کمېټې مسؤل نوم: نقیب الله حمزه او لاسلیک..

پورته ستراتیژیک پلا د ښوونې او روزنې پوهنځۍ د علمي شورا د (/   /۱۴۰۲) په (   ) ګڼه غونډه کې تائید سو.

د پوهنځۍ د علمي شورا مسؤل نوم: نقیب الله حمزه لاسلیک:........................ او مُهر:..